

400. évfolyam 26

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díj-szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVARMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs **JANOSITS KÁROLY.**

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: **BODNAR ISTVÁN.**

Egyes szám ára 20 fillér.

Országos kongresszus.

Irta: **Dr. P. Ábrahám Dezső**
országgyűlési képviselő.

Mikor egy társadalmi, vagy hivatalnoki osztály mozgolódik, a mozgalom benső, igaz voltát a résztvevők számából és a lefolyt érdeklődésből ítélni lehetjük meg.

Vannak ugynevezett mondva csinált, parancsra összeverebült gyűlések, ahol bizalmat, vagy bizalmatlanságot kell illetékes fórumoknak szállítani. Vannak a társadalom legutolsó rétegeiből összecsisztított tüntetők, akik lelkiismeretlen agitátorok intésére törni, zúzni képesek.

Vannak önző érdektársulatok, ahol minden igazság és erkölcs nélkül követelőznek. De ritkán gyűl össze oly becsületes célokért, oly igaz lelkesedéssel, annyi önzetlen ember, mint a segédjegyzők és községi alkalmazottak most megtartott országos gyűlésére.

Jöttek olyanok, akik igazi áldozatot hoztak csekély jövedelmük rovására, de itt voltak azok is, akik már jobb körülmények között gondolnak azon kartársakra, kiknek nehéz helyzetét maguk is ismerik, de a kollégialis szeretet őket is kötelezte az összetartásra, együttműködésre.

Sok keserűségnek, sok kielégítetlen jogos törekvésnek, de az étellel s megélhetéssel való még több küzdelem kellett összejönni, hogy Arvában, Trencsénben épügy megérezzék az összetartás szükségét, mint Torontálban s a gazdag Bácskában. Mintha megtört volna a turáni átok s az összetartás győzedelmeskedett a széthúzáson. Versengés csak a közös törkevések mielőbbi

megvalósításában volt s e nemes versenyben acélosodtak a jellemek s erősebb, nagyobb lett az egymás iránti szeretet.

A jelen méltó reményt adott a költő mondásának teljesülésére »jönni fog, mert jönni kell, egy jobb kor...! mi volt ezzel szemben a segédjegyzők és kisebb megyebeli tisztviselők multja?

Bátran elmondhatjuk, hogy kevesebb panasz hangzott. Hiszen alig is lett volna erre joga az elmúlt idők jegyzősegédjének. Sem iskolai, sem társadalmi képzettsége nem állott azon a fokon, hogy magasabb igényeket tápláljon. De nem volt velük szemben a társadalomnak, a hivatali tekintély nymbuszának sem igénye. Pedig kevesebb tudás — nem leszünk talán sértők, ha azt mondjuk — kevesebb lelkiismeret mellett is legtöbbszőr elfogadhatóbb anyagi helyzetben voltak, mint a mai magas iskolai és társadalmi képzettséggel bíró szorgalmas és lelkiismeretes segédjegyzők. Bővebben tellett a jegyzőknek és körjegyzőknek is. Akkor még nem ritka volt a rövid időn belől meggazdagodott községi és körjegyző, akkor még gazdagabb volt a nép, nem mérült ki az édes anyaföld, sok volt a rendezés alá kerülő birtok, mely mind hasznot hozott a falu pennájának s a »noblesse oblige« — a nemesség kötelez — elvénél fogva több jutott a hűséges munkatársnak is. A megélhetési viszonyok egyébként is kedvezőbbek voltak, nem kellett ezzel a nemzetirtó drágasággal küzdeni, kevesebbel beértük az olcsó portékából, mint most a méreg drágából.

A közigazgatás fejlődésével, bonyolódottabbá válásával magasabb képzettséget kíván-

tak a jegyzőjelöltektől. Előbb megelégtelék a hat középiskolát és jegyzői vizsgát, most már a vizsgától nem állanak ugyan el, de előfeltételül nyolc középiskolát kívánnak. Tehát a tudományos pálya küszöben állunk. S ezzel szemben mit mond a törvény? Oly minimális fizetést tesz kötelezővé a községek terhére, mely csak éppen az éhhaláltól ment. Van e ennek csak némi ellenszere? Igen, ott ahol a jegyző maga is jóllakhatik és szive is van munkatársa iránt. Ez a szív irányítja aztán a kisebb megyei alkalmazottak s különösen a segédjegyzők sorsát.

Bizony a segédjegyzői állapot most nagyon törékeny csolnak a jegyzői szeszélyek viharán. Semmiféle intézményes biztosíték nincs a jegyzők hűséges alattvalóinak biztosítására. Mert legtöbb helyen alattvalók. Ott, ahol nem állunk szervezett segédjegyzői állással szemben, elég a legcsekélyebb ok a neheztelésre, az állásból való egyszerű elbocsátásra. A községi és körjegyzői kar tulnyomó része a becsületesség, az emberi érzés, a jó szív, a baráti és kollegiális szeretet mintaképe. De az Isten nem minden embert teremtett a maga képére. Sajnálatos kivételek még a legelőkelőbb testületekben is vannak. Bizony havi husz korona fizetés és teljes ellátásos hirdetést egész özőnével olvashatunk az arra hivatott rovatokban. Legtöbbszőr nem is a jegyző, sőt nem is a község tehet róla. Az egyik maga is küzd a létért, a másik rendszeren túl van terhelve a régi bűnök és mulasztások helyrehozásainak költségeivel.

Ez tehát a mult s a sokszor sívár jelen. Mi az, amiért küzdünk, mit hozhat a jövő? Láttam a sok kipirult arcot, amint most

TÁRCA.

Tavaszi.

*Azt mondtam, nem várok többé tavaszt.
Nem tudnék örülni madár dalán.
Maradjon nekem a bús lemondás,
És csüggeteg, hóval fedett magány...*

*De — éled a friss tavaszi szellő;
Érzem a Természet lehelletét;
Pajkos koboldok vig táncot járnak;
Fürge villik ugrálnak szerteszét.*

*Azt mondtam, nem várok többé tavaszt.
De varázsa megejt: várva-várom.
Tán tavaszáll szívem nagy bánata,
Mint átszenvedett, bús, nehéz álom...*

NÉMETH PÁL.

Szinészházasság.

Irta: **Zöldi Márton.**

Komoly, legális házasságról volt szó. Két szerető szívnek törvényes frigyéről. A szerelemnek első szálai a kulisszák felhomályában kuszázódtak össze, mikor Darnay Jóska, a kitűnő bonviván és Izsa Jolán, a fiatal hőső a jelenését várta.

Izsa Jolán jó hírnevéhez a gyanu árnyéka sem fért. Sőt, ami a gyanu árnyékánál veszedelmesebb, Vastagné, a drámai anya nyelve sem. Pedig ez a derék urnő ritka intuitással és bámulatos memoriával tartotta számon harminc év óta pályatársnőinek összes botlásait. Valósággal lajstromozta, leltározta és raktározta a botlásokat.

Nagy gyűjteménye volt belőle. És ha kellett, — azaz ha nem kellett is — úgy idézte az egyes botlásokat dátumszerűen, mint a történelem professzora a marathoni csatát, vagy a szatmári békét.

De Izsa Jolánra vonatkozólag, nem minden keserűség nélkül így nyilatkozott:

— Nem tudok róla semmit, abszolúte semmit.

Annál több volt Darnay Jóskának a rovásán. Ez a fiatal, könnyűvérű színész javíthatatlan szoknyahős hírében állott s mikor szemere hánytorgatták, szinpadi emfázissal, kezét szívére téve, így kiáltott fel:

— Egészen a Stuart Mária esete: jobb vagyok a hiremnél s talán jobb Stuart Máriánál...

És mégis mikor hírül adta, hogy Izsa Jolánt feleségül veszi, a gratulációk őszintén omlottak feléje. Még a rettenetes nyelvű drámai anya is összeillő párnak mondotta őket, akiktől nem sajnálja a szinpadi anyai áldást.

Másnap tizenegy órára volt az esküvő kitűzve. (Notabene a polgári kötés előtti időben történt.) Az igazgató, az öreg Nyíry, a legszébb atillát választotta ki a gardróból, hogy

méltóan feszithessen mint násznagy a templomban.

A közönség soraiban is élénk érdeklődés mutatkozott a művészi frigy iránt.

De a dolog nem ment simán. Történt ugyanis, hogy az esküvő előtti napon Darnay Jóska, a vőlegény, a színházban találkozott egy kedves iskolatársával, a csákosai jegyzővel. A találkozás öröme elhatározta, hogy együtt vacsoráznak, sőt ünnepet rendeznek a vacsorából, a legényeletről való bucsuzás ünnepe.

Úgy is történt. A város szélén volt egy kis vendéglő, hol a csákosai jegyző kocsija állott. Ott mulatott a vidám kompánia éjfélig. Nagyrésze aztán szépen haza ment, csak a két iskolatárs maradt együtt s még jó sokáig elbeszélgettek a gimnáziumi életről, az öreg professzorokról és a többiről.

Már szürkülni kezdett a nyári égbolt, mikor a csákosai jegyző hirtelen befogatott.

— Sietnem kell — mondotta — mert reggel a szolgabíró vár.

Megölelték egymást és a jegyző elhajatott.

A fiatal bonviván ott állott a korcsma tágas udvarán. Gondolkodott egy ideig.

— Most hazamenjek, meglátják, hogy hajnalban... ez nem illik az esküvőm napján... de az bizonyos, hogy álmos vagyok... Jó lenne egy kissé ledőlni... ha csak egy órára is...

Körülnézett és megpillantott az udvar közepén egy hatalmas szénásszekeret. Pillanatig sem habozott, macskaügyességgel felkuszott a széna tetejére, feje alá csapta puha kalapját,

harcba ment, a lelkes elszántságot, melylyel a jövőért, a jó ügy érdekében, küzd; egy szebb kor hajnalát, midőn a segédjegyzői állás igazán csak átmeneti állapot lesz, mint a törvény is óhajtja s nem átmenet a halálba, ahogy egyik elkeseredett kongresszusi tag jelezte.

Nincs talán az országnak oly hivatalnokai kara, mely annyi hasznot tehetne állami, nemzeti életünk fejlesztésében, mint a jegyzői és segédjegyzői kar! Ők, akik a néppel naponta érintkeznek, tanítói, vezetői lehetnek annak. Megtaníthatják a munkára, a becsületességre, a hazaszeretetre, vagyoni, szellemi és egészségügyi előhaladásra. Igaz katonájává tehetik a falu népét az ország gazdasági és kulturális fejlesztésének. De mindezt csak rendezett anyagi helyzetben. Nagy szolgálatot tett az újbbi törvényhozási intézkedés, hogy a tanítói fizetéseket rendezte. Lehetővé tette a nemzet szellemi fejlesztését. De a lelki mellett elsősorban a anyagiak rendezettségére is. Ez pedig elsősorban jó közigazgatást feltételez. Jó közigazgatást pedig éhes gyomorral vinni képtelenség.

Nem is önző érdekeket szolgált a lezajlott gyűlés, hanem okosan fogta fel a községek becsületes napszámosságainak helyzetét. Belátta azt, hogy kielégített jegyzői kar, jó közigazgatást jelent. Már pedig az államnak még áldozatok árán is meg kell teremteni a közigazgatás iránti teljes bizalmat a havasi mócok és tiszaparti magyarok között is s ha a községek nem bírják ez áldozatokat maguk meghozni, segédkezett kell nyújtani az államhatalomnak.

Tolnamegyeiek Budapesten.

A nemzeti munkapárt alakuló ülésére Tolnamegyéből folyó hó 18-án és 19-én mintegy 250 utaztak fel. A megye minden részéből összegyűltek már délután 2 órakor gyülekeztek a Bristol-szálló helyiségében, hogy onnan együttesen menjenek a közelben levő Vigadóba. Ott láttuk a nagy csoportban. — akiknek óriási részét, Boda Vilmos urnak csütörtöki vezércikkében is tisztelgetben tartott tiszta forrásból eredő érdelem hozta össze és csak alig néhányat a kíváncsiság, de senkit sem a napidij és ingyenutazás, amint azt egy politikai elfogultságában, minden vele nem egy párton levő embert beszennyezni törekvő fővárosi újság irta —

magába szítta a friss szénaitlatot és két perc múlva elaludt.

Mikor felébredt, bámészkodva tekintett körül. Akármerre nézett, nem látott egyebet, mint végtelen síkságot, itt-ott egy kis délibábot és messziről egy-egy toronynak csillogását a napfényben.

Hogy került ide? Mi történt vele? Semmi egyéb, mint hogy kivitték a szénásszekeren a messze tanyára. A szénásszekér gazdája maga is nagyot csodálkozott, mikor a ritka vendég leereszkedett a széna tetejéről.

Csakhamar tisztában voltak a helyzettel. A derék tanyásgazda tréfas oldaláról fogta fel a dolgot.

— Hát a fuvarért nem kérek semmit, ha egyéb baj nincsen.

— Dehgy nincs — mondotta kétségbeesett arccal — nekem ma délelőtt esküvőm van.

— Az nagy sor.

— Tizenegykor a templomban kell lennem.

A gazda a nap felé fordította a tekintetét, aztán egy asztronomus biztosságával így szólt:

— Abból bajosan lesz valami. Tizenegy órának alig van egy fél óra hujja... Innen pedig a legjobb hajtással is két óra kell, mire beérünk.

— Nohát akkor sietni kell.

A gazda emberséges ember volt, nem nógatta magát, hamar lehányták a szénát, pihent lovakat fogott be és hajtottak a város felé.

A násznép pedig ott várakozott a templom előtt. Eleinte türelmesen, aztán egyre fokozódó

gróf Apponyi Géza vbtt., Bezerédj Pál, Perczel Dezső vbtt., Simontsits Elemér, Kammerer Ernő, Vizsoly Akos, Schell József báró, Perczel Lajos, Kovács S. Endre, Sass László, Szeniczey Géza, Sztankovszky János, Imre és Tibor, Daróczy Aladár, Csapó Dániel, Döry Hugó, Forster Zoltán, dr. Leopold Kornél, dr. Kramolin Gyula, dr. Dragits Imre, Wigand János, Szevald Oszkár, Papp Gyula, Szeghy Sándor, ifj. Leopold Lajos, dr. Martin József, Leicht Lajos, Wolf Henrik, ifj. Perczel Dezső, dr. Döry Jenő. Végezz János, Návay Emil, Szévald Mór, Szentiványi Miklós, Rassovszky Julián, dr. Kiss Ernő, Földvári Mihály, ifj. Eibach Ödön, dr. Lévay D., Gulyás József dr., Telkes Izidor, Sarkadi Andor, Szendrei László, Majsai György, Török Pál, Mészáros Ádám, Miklós Aladár, Abay János dr., Kaszás Sándor, Tenczlinger Lajos, Mayer Alajos, Rudnyánszky Ferencz, Széll Gáspár, Fischer Albert, Löwy Mihály, Thész Lőrincz, Klósz Antal, Klósz Gáspár, Eibach Ödön, Eibach Kornél, Vámosy Ernő dr., Eisenberg B., dr. Müller J., Peter Ferencz, Juszinger János, Lutzenberger József, Szepessy Kálmán, Fleischmann Lipót, Willinger Márton, Lunova János, Weber Jakob, Steib Mihály, Rumi Imre, Róth János, Friedrich János, Mühl Konrad, Kiefer Péter, Kovács Gyula, Pirkner István, Brick Jakab, Singer Salamon, Kohn Áron, Reitberger István, Schall Kálmán dr., Brogli Béla, Gutjan Ignác, Horváth György, May János, Stern Miksa, Barabás Béla, Joó Dömötör Károly, Takács Gyula, Niefergall Nándor, Rabinek Pál, Stern Adolf dr., Somló Manó, Kiczko Kálmán, dr., Tury Sándor, Hörli Antal, Gauzer Ignác, Szóják Lajos, Bauer Károly, Huber F., Kovács János Csizmadia, Babay Géza, Kenessey Kálmán, Kelemen Izidor, Schmidt László, Pápay György, Kovács Jenő, Borovitz Samu, ifj. Schmidt László, ifj. Pulay György, Marosi Sándor, Strausz Antal, Cholnoky Lajos, Reisner Béla, Kálmán Mór, Veszely Zsigmond, Gögös György, Suri István, Ferencz József, Vincze Ferencz, Zömlik János, Törő József, März János, Buday István, Bencze József, Óváry Ferencz, Borbély József, N. Kiss István, B. Kovács József, Sorok Dezső, Stollár Ferencz és még igen sokan.

Egyenved háromkor indult el a tolnamegyeiek eme hatalmas tömege a Vigadóba, ahol az óriási embertömegben szerteszét oszlott a küldöttség, mert ott minden embernek magának kellett már akkor a helyeért küzdenie. Az elnöki emelvényen láttuk Kovács Sebestyén Endrét és Perczel Dezsőt, akit zajos éljenzéssel fogadtak, midőn megjelent. Három óra után nyitotta meg az ülést gróf Csáky Albin rövid beszéddel és felkérte gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnököt, hogy fejtsse ki a kormány álláspontját. Majd egy óraig tartó beszédben jelezte azt a miniszterelnök, csak a fel-felhangzó éljenzések zavarták meg néhány percre a terem csendjét. A miniszterelnök nagy tetszéssel fo-

türelmetlenséggel. A tisztelendő ur minduntalan kérdeztette, hogy megérkezett-e már a völgyény?

Mikor a delet elharangozták, az igazgató sűrűn pislogott, aztán megszólalt:

— Ebből az esküvőből sem lesz prédikációs halott.

A drámai anya kategorikusabban nyilatkozott:

— Megszökött a gazember! Sejtettem, azaz tudtam... mindenesetre megmertem volna esküdni rá... Nem az első eset prakszisomban...

És hamarosan citált egy csomó analog esetet.

Csak a menyasszony őrizte meg nyugalomát. Akármit beszéltek is, egykedvűen mosolygott. Biztos volt, hogy völgyénye meg fog érkezni. A szíve tudatta vele, hogy az emberi elvetemedettségek az a mértéke nem lehetséges annál a derék fiúnál, ki még tegnap is a világ legboldogabb emberének mondotta magát.

Ez a nyugalom izgatta, ingerelte a drámai anyát.

Szinte gyűlölködve nézte a menyasszonyt. Hogy tud így bizni, hinni... annyi keserves csalódás után, ami őt, tudniillik a drámai anyát érte. Nem is tudta megállani, hogy ki ne fakadjon:

— No, te megjártad... Azaz gratulálok... jobb, hogy most szökött meg, mint a házasság után két héttel...

Alig mondta ki ezeket a lesújtó szavakat, mikor parasztszékér robogott a templom elé. A

gadott beszéde után Tisza István emelkedett szólásra, de csak percek múlva juthatott szóhoz, olyan lelkes, viharos volt az ováció.

Tisza István beszéde tüneményes volt, aki hallotta, az nem törődött azzal a rettenetes hőszéggel, ami a teremben uralkodott, sem a kényelmetlen hellyel, az csak leste sóváran a szavakat, amelyeket nem ritmikus összetételük, nem cifra szóvirágokkal való felékesítésük, de igazságot hirdető egyszerűségük tett a hallgatóra örökké emlékeztetéssé. Csak a szavakban rejlő igazságok voltak képesek annyi ember élénk figyelmét oly hosszú időre lebilincselni, csak azok tudtak oly tomboló lelkesedést gyujtani, mikor imához hasonló záró beszédét befejezte.

A teremben szerteszét szórt tolnamegyeiek este 8 órakor a Bristol-szállóban gyülekeztek össze, előzetes megbeszélés szerint, hogy együtt töltsék az estét. Beszéltek arról is, hogy Tisza István és Khuen Héderváry Károly is meg fog jelenni a társasvacsorán, hogy ezzel is kifejezzék rokonszenvüket a tolnamegyeiek iránt, akik a biharmegyeiek után a legnagyobb számban jelentek meg az alakuló ülésen. Sokan pesszimiztikusan fogadták ezt a hirt, de mikor megjött Perczel Dezső, akit nagy lelkesedéssel fogadtak és megerősítette a hirt, senkisé a vacsorájával törődött, hanem leste a pillanatot, mikor fog megjelenni a szemhatáron a mai nap vezérszonokának, fanatikus szeretettel körülölelt karcsu alakja. Nem soká kellett várakozni, alig kezdődött meg a társasvacsera, megjelent Tisza István gróf, akit lelkes tüntetéssel fogadtak. Simontsits Elemér, Tisza István az összegyűlt tolnamegyeiek nevében, formailag is gyönyörű, lelkes beszéddel üdvözölte. Dr. Leopold Kornél a belső érzelme melegségét és közvetlenségét elarúló tartalmas beszédben éltette Perczel Dezsőt, akinek sok, nagyon sok keserű órát, kíméletlen támadást kellett elviselnie, mert habozás nélkül odaállt a nagy viharban, ahova hazája jövőjeért való aggodalma és parthűsége állította. A jelen-voltakra nagy hatással volt a lelkes beszéd és hosszan tüntettek Perczel Dezső mellett.

Tisza István állott fel a lelkes ováció után és azzal kezdte beszédét, hogy szíves örömmel jött erre az összegyűlést, mert így megismerkedhetett Tolnavarmegye lakóinak egy részével, vagyis azzal a vármegyével, amelyre az elmúlt négy esztendő alatt, mint egy oázisra tekintet mindig, ahol voltak emberek, akiket a hatalom mámorra nem szédített el, ereje nem tört le, nehéz megpróbáltatások árán is hűek maradtak elveikhez és igazaikhoz. Perczel Dezső lehet Tolnavarmegye fia, megengedi, hogy pályájának nagy részét ott futotta be, életének javát ott élte le, de azért senkisé ismeri Tolnában sem jobban, mint ő, aki tanubizonyosságot tud tenni arról, hogy mily férfiasan áldozta fel magát, mint vetette öntestét a nagy vihar fergetegbe,

parasztszékéről a fiatal bonviván, a völgyény ugrott le az izgalomtól kipirult arccal.

Oda rohant a menyasszonyhoz, kezét csókolt és harsányan kiáltotta:

— Ha úgy tetszik, mehetünk.

Az álmétködő násznép némán követte őket, negyedóra múlva, mint férj és feleség jöttek ki a templomból.

Csak azután beszélte el éjjeli kalandját a fiatal férj... Mindenki mosolyogva hallgatta... Még a drámai anya is kibékült azzal a keserű gondolattal, hogy az egyszer hibásan jósolt. Aztán gyöngéden kiszedte a fiatal férj hajából a szénaszálakat... és sok boldogságot kívánt neki.

A lakodalmat este az igazgató lakásán ünnepelték meg. Természetesen sokat mulattak a szénásszekér fölött, melynek csaknem végzetes szerep jutott.

Az öreg tisztelendő sem állotta meg szó nélkül. A második fogás után nagy gravitással felemelkedett pohárral a kezében. Szép szavakkal áldotta meg az új frigyvet, aztán így fejezte be szavait:

— Ami a fiatal férj urat illeti, annak az Irás szavait citálom... Az Irás szerint a részeg embernek a szénásszekér is kiter, de én okosabbnak, ildomosabbnak és célszerűbbnek találom, ha a részeg ember tér ki a szénásszekérnek...

Hatalmas tuss zendült fel utána... Még a drámai anya is jóízűen kacagott. Ugy lehet először életében...

hogyan ezen utolsó kísérlettel megállítsa azt és ő leghivatottabb azon igazság leszögezésére ezen alkalommal is, hogy ezt mind a legtisztább hazafias szándékkal tette. Poharát *Perczel* Dezső egészségére ültette. Szünni nem akaró eljenzés fogadta *Tisza* Istvánnak minden szónoki pózt, mesterséges hatást kerülő, de az igazi meggyőződés varázsával előadott beszédét.

Perczel Dezső a meghatottság hangján szólalt fel és *Tisza* Istvánt és Tolnavármegye közönségét éltette.

A jelen voltak lelkesen ünnepeltek *Tisza* Istvánt, aki a nagy ováció közben 9 órakor eltávozott, hogy saját megyéjebeliakat is meglátogassa. Nehány perc múlva, *Tisza* István távozása után, megjelent *Khuen Héderváry* Károly miniszterelnök, aki mint *Tisza*, *Perczel* Dezső és *Simontsits* Elemér között foglalt helyet. — *Simontsits* Elemér az ő bámulatos szónoki tehetségevel üdvözölte a miniszterelnököt a tolnavármegyeiek nevében. *Khuen Héderváry* Károly megköszönte a fogadtatást és Tolnavármegye felvirágzására ültetett poharát. Dr. *Kammerer* Ernő történelmi levezetéssel bizonyította, hogy a Héderváryak tolnavármegyeiek és Mátyás király korában a vármegye történetében vezérszerepet vittek. A miniszterelnököt, mint a tolnavármegyei Héderváryak leszármazottját éltette.

Perczel Dezső lelkes szavakkal *Simontsits* Elemért, mint a vármegye kiváló vezérét éltette. Óriási eljenzés kísérte szavait, mindenki a meggyőződés bensőségével tüntetett emellett a férfi mellett, akire minden közszereplése alkalmával csak büszkeséggel tekinthet Tolnavármegye közönsége, aki nemcsak szellemi kvalitása, bámulatos szónoki képessége által, de férfias egyenességével is mindenkor kiválik a sorból és sohasem habozik, sohasem áll félre, amikor alkotó erős kezét valamely szép és remes ügynek támogatására vagy valaki segítségére kell kinyújtani. *Wigand* János *Bezerédj* Pált, a magyarság vagyonszédésének elősegítő lelkes apostolát éltette. *Bezerédj* Pál szellemesen *Wigand* Jánost éltette, mert ugymond, én csak selyembogarakat tenyészték, hogy a lakosság közt anyagi jólétet teremtsék, ő a gyárral szemben emelkedő épületben azon munkálkodik, hogy nemzetünknek kultürembereket neveljen, akik a szellem hatalmával vihessék előbbre minden tereken a magyar népet.

Simontsits Elemér szólalt ismét fel, hogy feleljen *Perczel* Dezső köszöntőjére. Hálás köszönetet mondott az elismerő szavakért és a felhangzott eljenzésekért. Ő mint közkatona kívánja szolgálni az általa nemesnek és hazafiasnak tartott ügyet, de ha már vezérnek tartják, úgy az képezné igaz örömet, ha Tolnavármegyében a nemzeti munkapárt győzelmet aratna. Hogy ez bekövetkezzék, arra ültetett poharát. A nagy hatást keltő beszéd után dr. *Kiss* Ernő, mint tamási lakos, ahol a Héderváryak ősi lakhelye volt, emelte poharát *Khuen Héderváry* Károlyra. Dr. *Leopold* Kornél *Kovács* S. Endret, mint a megyei közügyek lelkes, fáradhatatlan munkását éltette nagy tetszés mellett. Ifj. *Leopold* Lajos mondott ezután egy hosszas, tartalmas szép beszédet, szociális szempontból foglalkozván a választójog kérdésével és elismeréssel adózván a miniszterelnöknek az alakuló ülésen kifejtett álláspontjának, hogy az ipari munkásokat értelmiségük alapján beöhljtja vonni a választók sorába. Nagy alaposággal polemizált a választójog kereteinek minél szűkebb körre szorítani kívánókkal. Nagy hatást keltett azon kijelentésével, hogy Baross János választójogi tervezete szerint Magyarország első ipari munkásának, *Bezerédj* Pálnak sem lenne választójoga, ha ipari munkája után kivett kereseti adója vétetnek csak alapul. Poharát a miniszterelnökre ültette. A feltűnést keltő szép beszéd után *Perczel* Dezső szólalt fel, melegen emlékeztetve *Széchenyi* Sándorról, az új párt leendő tolnavármegyei elnökéről, kívánván, hogy az enyhe egalj hozza vissza ezen lelkes párt-ember teljes egészségét.

Khuen Héderváry Károly állott ezután ismét fel. Dr. *Kiss* Ernő felszólalására celozva kijelentette, hogy sohasem járt kalváriát Ha vállalkozásai nem sikerültek, nyugodt öntudattal vonult vissza, mert szándékai mindenkor a legjobbak voltak. A történelmi visszapillantásokra azt mondja, ne bántuk a multat, törekedjünk, hogy a jelen jó legyen. De eme törekvésben ne tévesszük szem elől a jövőt. Az ő és családja érdeke azt kívánja tőle, hogy a jövőre mindig gondoljon. Nem vállalkoznék olyanra, amely a jelen sikereiért a jövőben keserűségeket okozna. Az ő szándékai tiszták, hazafiasak, a magyar nemzetet jövőjére, jövő

boldogulására és Tolnavármegye közönségére ültetett poharát. A jelen voltak nagy lelkesedéssel fogadták a miniszterelnök ezen férfias, őszinte kijelentéseit.

Dr. *Kramolin* Gyula egy kerekded, sikerült beszédben a miniszterelnök ama programjára celozva, hogy feladatául tekinti a tudományok szabad fejlődését, éltette *Khuen Héderváryt*. A kaszinó új igazgatójának beszédét élénk tetszés kísérte, Szekszárd társadalmi életének vezetője az idegenben is megállotta helyét, nem politikai irányzatú beszédével, csak tiszteletet szerzett annak a társadalmi állásnak, amelyet nem rég tölt be.

Még dr. *Kiss* Ernő szólalt újból fel, félreértett szavainak kimagyarázására és ügyes, talpraesett beszédében a nemzeti munkapárt jövőjére emelte poharát.

Beszétek a felsoroltakon kívül még *Pulay* György és *Kiczko* Kálmán. A miniszterelnök fél tizenegy órakor távozott a banketről és nemsokára szétszórtak a megyénbeliek is, ki politikai lelkesedést, ki egy szónoklatokban kiváló nap és est emlékeit vívén magával a csoda szép főváros mozgalmas éjjelbe.

—s.

V Á R M E G Y E .

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága márc. 9-én tartja szokott havi ülését Apponyi Géza gróf vbtt. főispán elnöklésével.

K Ö Z S É G I Ü G Y E K .

Segédjegyzők egyesülete. Mult vasárnap délelőtt Budapesten, a vármegyei ház disztermében a segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületbe tömörültek. A gyűlés kor-elnökévé Bódy Györgyöt választotta, akinek köszönő szavai után az egybegyűltek elenekelték a Himnuszt. A tanácskozás *Ábraháma* Dezső országgyűlési képviselő, a »Közigazgatási Köz-löny« szerkesztője felszólalásával kezdődött. A képviselő, kinek szivességéből ma, lapunk élén cikket közlünk, üdvözölte a meglelteteket és sajnálkozását fejezte ki, hogy a segédjegyzők érdekeinek előbbrevitelét a zavaros politikai helyzet egyelőre hátráltatja. A tömörülés, szerinte, mégis nagyon helyes s különösen helyes az most. P a p Jenő köszönetet mondott a bácskai megyei topolyai járás segédjegyzőinek és községi alkalmazottainak, akik az országos egyesület eszméjét megpendítették és érdekében nagyszabású agitációt fej-tettek ki. Beszéde további során a segédjegyzők és községi alkalmazottak helyzetét ismertette. Új jegyzői állások szervezésére van szerinte szükség, továbbá a segédjegyzők illetményeinek korszerű rendezésére. Meg kell valósítani a betegsegítést és rendezni kell a nyugdíjkérdést. A gyűlés kimondta az országos egyesület megalakulását. *Salapety* Kálmán beszélt ezután a segédjegyzők helyzetéről s minden sérelmet, minden visszasságot a szervezatlenségnek tudott be. Az új egyesületnek együtt kell működnie a jegyzők egyesületével, mert a bajok orvoslása csak így képzelhető. *Lakner* Sándor felszólalása után az alapszabályok tárgyalására került a sor, amelyeket jelentéktelen módosításokkal elfogadtak. A közgyűlés végén megejtett választások eredményeképpen a tisztikar így alakult meg: elnök Saary Miklós, alelnökök *Salapety* Kálmán, *Hoványi* József és *Szombathelyi* Béla, jegyzők *Csontos* András, *Pap* Jenő, *Nádasdy* György és *Sugár* Sándor, pénztáros *Brust* János, számvizsgálók *Farkas* József és *Maurer* Károly.

H I R E K .

— **Személyi hír.** Gróf Apponyi Géza vbtt. főispán, folyó hó 23-án Szekszárdon idő-zött s 24-én reggel utazott el. Jövő hó 6-án este ismét Szekszárdra érkezik.

— **Uj tudor.** *Frank* Lajos Döme egri cistercita rendi főgimnáziumi tanárt *Frank* János szekszárdi iparos tanonciskolai rajztanító fiát, mult szombaton avatták filozófiai doktorrá.

— **Iskolalátogatás.** *Pirtos* Zsigmond műsi plébános, szekszárd-kerületi esperes és ker. tanfelügyelő, Szekszárdon folyó hó 23-án d. e. a *Béri* Balogh Ádám-utcai, d. u. pedig a belvárosi leányiskolában tartott vizsgálatot.

— **Ügyvédi vizsga.** Dr. *Órffy* Imre köz-alapítványi ügyészégi tb. fogalmazó, *Órffy* Lajos takarékpénztári vezérigazgató fia, kitűnő sikerrel tette le Budapesten az ügyvédi vizsgát.

— **Főispánunk marad.** Gróf Apponyi Géza vbtt., főispán tudvalevőleg a kormány rendelkezésére bocsátotta főispáni méltóságát. Értesülésünk szerint azonban lemondása nem fogadtatott el, így továbbra is megmarad állásában. Ez alkalommal felemlítjük, hogy főispánunk belépett a nemzeti munkapártba.

— **Választás.** A Harczon megüresedett kántortanítói állásra az ottani iskolaszék Ötvös Kálmán udvari kántortanítót választotta meg.

— **Névmagyarosítások.** *Kiskoru* Kungel János apari születésű veszprémi lakos vezetéknevét »Karácsonyi«-ra, *Katz* József kölesdi illetőségű bpesti lakos vezetéknevét »Kaplonyi«-ra magyarosította.

— **Göde Lajos beiktatása.** Göde Lajos szekszárdi új lelkész beiktatása — amint már jeleztük — március 6-án lesz, amikor tisztelői bankettet is rendeznek az új lelkész tiszteletére. A közebéd impozánsnak ígérkezik. Felekezeti különbség nélkül, ugyszólván mindenki aláírja a kibocsátott ívet, amely következőleg szól: »Göde Lajos urat, a szekszárdi ref. egyház új lelképásztorát jövő hó 6-án iktatják be hivatalosan lelkészi állásába.

Hivei szeretettel várják és fogadják.

Szerintünk azonban, amikor új lelképásztor köszönt be valamely helyre — legyen az bármely felekezethez tartozó — nemcsak hivei lelkes szeretetének ke' felé áradnia, de jöttére az osztatlan, egységes helyi társadalom lelkes lsten hozottjának is el kell hangzania. A felvilágosodottság, igazi műveltség ugyanis nem ismerhet felekezeti korlátokat s a gyülekezetek papjaiban nemcsak dogmák hirdetőjét, de magasabb erkölcsi és társadalmi hivatást s eszményi célokat elősegítő kultur-tényezőt kell látnunk és tisztelnünk.

Ily meggyőződéssel, teljes bizalommal hívjuk meg ezért Szekszárd művelt társadalmának mind ama tagjait, akik a lelki élet gondozásában nem csupán kizárólag felekezeti célt, tendenciát, de magasabb erkölcsi és társadalmi hivatást látnak.

Jöjjünk össze tehát a folyó év március hó 6-án délután 1 órakor, a »Szekszárd Szálló« disztermében tartandó banketthez valláskülönbség nélkül, mennél nagyobb számmal. Nemcsak a beköszöntő új lelkészt tiszteljük meg ezzel, de fényes tanubizonyosságot szolgáltatunk az itteni társadalom egymást megbecsülő nemes felfogásáról is.

Egy teríték ára borral együtt 5 korona! Az aláírás kötelező!

Az ebéd ára a banket napján kiadandó »Részvételi jegyek« átvétele alkalmával fizetendő!*

— **Adomány.** A szekszárdi Takarékszövetkezet és Hitelbank a vármegyei muzeumegyesület céljaira 20 koronát adományozott, melyért hálás köszönetét nyilváníttja az egyesület elnöksége.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Szekszárd r.-t. városnak a vásár-rendtartásról szóló szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta, a földmívelésügyi miniszter pedig jóváhagyólag tudomásul vette a városi mezőgazdasági bizottság szervezéséről és ügyrendjéről alkotott szabályrendeletnek törvényhatósági jóváhagyását.

— **Eljegyzések.** *Dubnicai* *Dubnický* Gyula, a Dunántúli Agrárbank tisztviselője, eljegyezte *Szuk* Margitkát.

Demeirovits Lajos műkeresztész, a nógrád-lőrinci cement-ételemezőgyár tulajdonosa, eljegyezte *Osztermayer* István paksi lisztkereskedő leányát, *Iduskát*.

Rosner Árnin budapesti gyári képviselő, eljegyezte *Rosenbaum* Mirjám k. a., *Rosenbaum* Ignác paksi könyvkereskedő leányát.

— **A paksi nagytőzsde.** A m. kir. pénzügyminiszterium árlejtés útján a paksi dohány nagytőzsde *Somogyi* Oszkár paksi kereskedőnek adományozta.

— **Ajándékozás.** A földmívelésügyi miniszter *Günsz* Gábor paksi polgári iskolai tanárnak a mehészethez szükséges összes műszereket adományozta.

— **Pártalakulások.** Értesülésünk szerint már legközelebb megtörténnek a pártalakulások Tolnavármegyében. Így a nemzeti munkapárt megalakítását, ha valami közbe nem jön, jövő hó 7-ére tervezik. A Kossuth-párt szintén újra alakul, mivel a párt elnöke *Garay* Antal az elnökséget vállalni egyáltalán nem hajlandó, most keresik alkalmas utódját.

— **Választási hírek.** A választási előkészüldések — egyes helyeken talán korán is — megindultak megyeszerte. A központi járásban Szabó Károly Kossuth-párti képviselőnek még nincsen ellenjelöltje s legnagyobb valószínűség szerint nem is lesz. Bonyhádon Perczel Dezső vbtt. nemzeti munkapárti, a beavatottak szerint, biztos sikerrel megy harcba Döry Pállal, ki Justh-párti programmal lép fel. A dunaföldvári járásban madí Kovács János Justh-párti, Nieferrall Nándor munkapártival áll szemben. De emlegetik báró Wodianer munkapárti föllépését is. A pinczehelyi kerületben, bár Kammere Ernő dr. nem vállalkozik, Rátkay Lászlónak mindenesetre lesz ellenjelöltje. A szakcsi kerületben Szluha Pál földbirtokos és Huszár Zoltán fővárosi tanító Kossuth-párti programmal lép fel. A néppárt jelöltje Vitkovics Ferenc plébános lesz, a kívül szemben Pál József uradalmi inspektor nem pályázik a mandátumra. Kölesden báró Fiáth Elemér szolgabíró akarták munkapárti programmal felléptetni, de ő nem vállalkozik. Így most Halász Lajos függetlenségi, a Kossuth-párt jegyzője áll előtérben. Hír szerint fellép Szendrei László máv. ellenőr is munkapárti programmal. Mint Kajdacsról táviratilag értesítenek, ott a nemzeti munkapárt megalakult s a választók dr. Sztankovány Imre cs. és kir. kamarást kérték fel táviratilag a jelöltség elfogadására. Ezekben beszámoltunk a jelenlegi választási mozgalmról. Hogy alakul azonban a helyzet, annak csak a jó ég a megmondhatója.

— **Házasságok.** Ellenberger Gyula mult vasárnap kötött házasságot a dombóvári izr. templomban Rozenspitz Jankával.

Seidl Béla mult szombaton tartotta esküvőjét Felsőregegen Piros Erzsikével.

— **A jéggyár.** A Szekszárdon felállítani tervezett jéggyár létrehozásának biztosítása érdekében hetfőn délután az érdekeltek a város-házán értekezletet tartottak, melyen Friedmann Béla sörkereskedő ismertette a jéggyár kérdését, annak szükségességét és a létesítés kérdésében tett javaslatot. Az értekezleten a város részéről jelen volt dr. Szentkirályi Mihály polgármester és Szabó János városi mérnök informatív felszólalása után az értekezleten résztvettek kimondották a jéggyár felállításának szükségességét s elhatározták, hogy a szükségletnek öt évre való kötelező bejelentése mellett kérvényt adnak be a város képviselőtestületéhez a gyár felállítására. Amint értesülünk a városnak ezen fontos érdekeket szolgáló intézmény iránt melegen érdeklődő polgármestere az ügy sürgősségére való tekintettel a napi 24 órai üzemenél 60 mm. jég termelésre berendezett gyár felállítására a versenytárgyalási hirdetményt, a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében, március 5-iki határidővel már kibocsátotta. Arról is értesülünk, hogy a város vezetősége azoknak, akik a telep létesülése előtt jelentkeznek meghatározott mennyiségre állandó vevőkül s ezzel a várost a jéggyár felállításában támogatják, jelentékeny előnyt kíván biztosítani, miért minden fogyasztó saját érdekében cselekszik, ha jégszükségletére nézve a várossal kötést csinál. Eddig napi 23 mm. fogyasztásra történt jegyzés.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: Leicht Lajos Szekszárd 2 méter tűzifa, dr. Fent Ferenc Szekszárd 10 kor., Kalm Ferenc Budapest 20 kor. Ezen kegyes adományt számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom. *Bezerédj Pál s. k.*

— **A sajtóért.** Hamar Lajos ozorai fogyasztási szövetkezeti üzletvezető a Kath. Sajtóegyesület céljára 2 K adott.

— **Nyilvános köszönet.** A Tolnamegyei Takarékos Hitelbank ez évben is 20 koronát adományozott a szekszárdi iparostanonc iskolának jó és szorgalmas tanoncok megjutalmazására. E nemes intencióju adományért ez uton is köszönetet mond az iskola igazgatója.

— **Ültetvények gondozása.** A szekszárdi köztéren levő ültetvények közül a legelső gondozásban a Béla-téri park ültetvényei részesülnek ezidén. Fischer Imre kir. ügyész a parkot a hét folyamán rendbe hozatta, amivel a parkban levő róm. kath. iskolának s általában a közönségnek nagy szolgálatot tett.

— **Felolvasás.** Paraté György paksi polgári iskolai igazgató e hó 20-án az »üstökösokról« nagy számú közönség jelenlétében igen érdekes felolvasást tartott a polgári iskola dísztermében. Különösen megismertette a Halley üstökösét és ezen üstökös pályafutását igen érdekes rajzban be is mutatta.

— **Halálozások.** Szép Béla nyug. p. ü. titkár, kataszteri mérnök, Szekszárdon elhunyt életének 71-ik évében. Holttestét Kétyre szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhunytat a kiterjedt rokonságon kívül neje, született Koller Aranka és két leánya gyászolja.

— **Csalány** Alajosné szül. Kiss Emilia folyó hó 24-én életének 63 ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Hült tetemeit folyó hó 26-án az alsótemetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Szekszárdon folyó hó 21-én elhunyt Gál Mariska óvónő, életének 21-ik évében.

Gyulajon f. hó 16-án elhunyt Kerecsényi József, volt dombóvári pénztárnok. Holttestét Dombóvárra szállították és ott helyezték el a családi sírboltban örök nyugalomra.

Folyó hó 5-én temették el nagy részvét mellett Pinczehely községben Paul Péter nyugalmazott kántortanítót. Az elhunyt a nagyszékelyi ref. egyháznak volt 31 éven keresztül egyik buzgó tanítója s mint ilyen a magyarosítá-nak lelkes apostola. Az ő tevékenységének köszönhető nagyrészt, hogy a németajku faluban ma már mindenki beszéli édes magyar hazánk zengzetes nyelvét. Erdemeiért a magyarosítási alaphól több ízben nyert jutalmat. Az elhunytban Paul Sándor nagykajdaci kántortanító édes atyját gyászolja.

Kocsis József paksi vendéglős és volt tüzoltó alparancsnok, e hó 21-én életének 58 ik évében meghalt.

— **Egy földünk sikere.** A nyiregyházi lapokban jól eső érzéssel olvasunk azokról a sikerekről, amelyeket a nyiregyházi városi dalgylet új karmestere, Kovács Árpád polgári iskolai tanár, Kovács Gyula kisvejei körjegyző fia, arat. A dalgylet egy e hóban lefolyt estélyével kapcsolatosan egyik ottani lap örömet fejezi ki a felett, hogy a karmesteri állásra őt sikerült megnyerni s a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozik szép zenei tehetségéről, valamint a rokonszenvéről, melylyel a közönség a tehetséges karmestert fogadta.

— **Adományok a muzeumnak.** Bognár Béla a pécs-bátaszéki h. é. vasutvonal építő főmérnöke, értesítette a muzeum tisztviselőit, hogy a vonal mentén Bátaszék határában földhányás alkalmával mamutcsontokra akadtak s ezeket följajánlja a muzeumnak. Kovács Aladár muz. igazgatóőr és dr. Bartal Kornél főgimn. tanár a muzeum természetrajzi osztályának öre, mult vasárnap Bátaszékre utaztak, hogy az érdekes leletet átvegyék s egyuttal helyszíni szemlét is tartsnak. Azonban a helyszínre, Bátaszék határába a rossz ut miatt kimenni nem lehetett s csak néhány hét múlva történik meg a szemle, amidőn próbaátással a többi csontrészek után fognak kutatni. Bognár Béla főmérnök készséggel átadta az ősalat 3 darab zápfogát és 3 darab állkapocs törmelékét. Ezenkívül egy szép, hosszú kelta lándzsát, kelta kardot és paizsdudort adományozott. — Perlaki József osztálymérnök két ósszarvasagancsot, Salbach Péter mórágyi lakos négy darab régi mórágyi tányért adományoztak.

— **Táncestély.** A dombóvári »máv. altisztek otthona« f. évi március hó 5-én a »Korona Szálloda« összes termeiben saját könyvtára javára zártkörű táncestélyt rendez. A táncestély kezdete este 8 órakor. Belépő díj: személyjegy 2 korona, családijegy (3 személy) 4 k. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

— **Sötét bűn.** A bátaszéki csendőrsnek tudomására jutott, hogy Csötönyi Bálint szabósegéd neje szül. Kraján Eva alsónyéki lakos, gyanus körülmények között megbetegedett. A nyomozás folyamán a csendőrök a lakás félre-eső helyébe beledobva egy leánygyermek rongyokba takart holttestét találták meg, melyre nézve Csötönyiné elismerte, hogy a gyermek az övé s hogy méhmagzatától bűnös uton, maga szabadította meg magát. A csendőrség feljelentése folytán dr. Markovics Jenő vizsgálóbíró, dr. Kramolin Gyula törvényszéki orvossal kiszállt a helyszínre, ahol a hatósági eljárás lefolyása után Csötönyiné, aki most súlyos betegen fekszik, rettenetes bűnét beismerie. Férfjét, akit a büntetben való részesség gyanuja terhel, a csendőrség letartóztatta s átadta a kir. ügyészségnek.

— **Adomány.** A szekszárdi takarékos és hitelbank a szegény menházi gyermekek számára 50 koronát volt szives adományozni. A szekszárdi takarékpénztár pedig a nőegylet céljaira 30 koronát adományozott. Ezen adományokért hálás köszönetemet fejezem ki. Tihanyi Domokosné alelnök.

— **Szabad előadások Tolnanémediben.**

Tolnanémedi község egyházi és községi vezetősége még akkor, amidőn ismertté lett az Andrássy-féle választói törvénytervezet, felhívást intézett a község lakosságához, hogy az irni és olvasni nem tudókat a tanítók teljesen ingyen tanítják, csak jelentkezzenek, de ez, valószínűleg állszeméremből, eredményre nem vezetett. A mult év őszén a D. K. E. megbízásából a megyei tanfelügyelő megkereste Bauer János ev. tanítót, hogy hajlandó-e az analfabéták részére tanfolyamot nyitni és vezetni. Nevezett tanító erre készséggel vállalkozott, de az ujabbi többszörös felhívások megint eredménytelenek lettek. E helyett azután november 28., december 12., január 9. és 23., február 6. és 20-án kizárólag felnőttek részére oktató felolvasásokat tartottak, ahol a lelkészek, tanítók, jegyzők felosztva és felváltva, részben felolvasásokat, részben szabad előadást tartottak a történelem, megyei szabályrendeletek, törvények, földrajz köréből tartitva, humoros elbeszélések, versek felolvasásával, gyakorlati számtani példák előadásával és a népet érdeklő társadalmi kérdések ismertetésével. Ezek az előadások mindig vasárnap este tartatván, azon a község felnőtt lakossága mindég szép számban jelent meg és érdeklődéssel hallgatta, figyelmességével honorálta az ő felvilágosításán és művelődésén fáradozók igyekezetét. Az utolsó estén V. Ács József gazda köszönte meg az előadók fáradozását.

— **A magyar szent korona finnepe Rómában.** Mint értesülünk, nagyban folynak az előkészületek és előjegyzések arra a széles arányú nemzeti zárandoklatra, melyet az Országos Katholikus Szövetség elnöksége gróf Széchenyi Miklós győri püspök vezetésével mellett Radnai Farkas, Balázs Lajos, Zichy Gyula gróf, Boromisza Tibor és Fischer-Colbrje Ágost püspökök részvételével folyó évi április 11—12-re Rómában tervez. Mint ismeretes, akkor fogják leleplezni azt a kiváló becsű márvány dombormű emléket, melyet a római magyar művészeti ház megbízása alapján Dankó szobrászművész készítet a magyar szent koronát adó II. Sziveszter pápa emlékének. Az emlékmű leleplezése alkalmából nemcsak Ofelsége a király, hanem a kormány és az országgyűlés mindkét háza, az összes magasabb állami és közigazgatási hatóságok, kulturális és vallásos egyesületek is képviselve lesznek. Mind a vatikánban, mind pedig a nagykövetségen az előkészületek már élénken folynak az igen impozánsnak ígérkező ünnepségre, a rendezőséghez pedig már eddig is számosan küldték be jelentkezésüket a nemzeti zárandoklatban való részvételre, melynek részletes tervrajzát és a római ünnepségek programját minden érdeklődőnek készségesen megküldi az Országos Kath. Szövetség. (IV. Ferencziek-tere 7.)

— **A Sárkőz utja.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter által kiépíttetni elrendelt szekszárd—várdombi közut, valamint az öcsényi és decsi vasutállomásokhoz vezető törv. hat. közutak helyszíni bejárása folyó hó 22-én és 23-án tartatott meg. A bejárást Markó Gusztáv kir. műszaki tanácsos, miniszteri megbízott vezette. Az első napon 0—9 km. szakaszt és a vasúthoz vezető utakat járták be, nem minden baleset nélkül, amennyiben Szekszárd és Öcsény közötti uton a kocsi összetört a feneketlen sárban s a műszaki tanácsos ur és a kísérő mérnök gyalog mentek a tárgyalás helyéül kitűzött Decs község házára. Az érdekeltek a decsi község házára hívtattak egybe, ahol a kiépítendő ultra vonatkozó észreveteleiket megtették. Második napon a szekszárd—várdombi ut 9—16 km. szakaszán végezték a helyszíni bejárást négy lovas kocsival. Ugyanekkor a tárgyalást a várdombi község házában tartották meg. Jelen voltak: Markó Gusztáv műszaki tanácsos, Bajó Pál főszolgabíró, Schranz János a kulturális építési hivatal képviselője, Lakos Adolf állami építészeti hivatal mérnöke. A szekszárd—bátai arm. társ. részéről Tóth Károly ig.-főmérnök. Návay Emil a bátaszéki therezianumi alap. uradalom főfelügyelője. A községek képviselőiben: Öcsényből: Duzs Dániel jegyző, Paprika János községi bíró. Decs község: Kommandinger Kálmán jegyző, Kis Szél Mihály községi bíró s rajtuk kívül Várdomb és Pilis községek jegyzői és bírói és az ut mentén levő birtokosok. Az új ut némely helyen magános emberek birtokait is érinti. Az ezekkel megtartott tárgyalás barátságos megegyezésre vezetett, amennyiben az elfoglalt területekért méltányos árakat ígértek □ önként 1—3 koronát. A kiépítendő ut munkálatai a lehető legrövidebb idő alatt, már júniusban megkezdődnek és a jövő év vége

előtt befejeztetnek. Az új ut korona szélessége 7—8 méter lesz, a kövezett pálya szélessége 2,5 és 3 méter. Végre tehát a Sárköz méltányos óhaja is teljesül, teli, nyári sár-víz idején nem lesznek elzárva a világtól.

Büntény vagy öngyilkosság? Reisz István bonyhádi lakos vasárnap reggel egyfogatu kocsiján indult el hazulról Dombóvárra malacokat vásárolni. Közel Bonyhád határához utolérte Gartmayer József bonyhádi lakost, aki gyalogosan baktatott az országon. Gartmayer szánta ember volt, fölkeretkezett hát a falujabeli kocsijára. A kocsi aztán megeredt a beszélgetés. Mikor Gartmayer meghallotta, hogy Reisz Dombóvárra indult, azt a tanácsot adta, hogy menjenek Hosszúheténybe, ott sokkal jutányosabb áron jut malacokhoz. Reisz erre ráállt, sőt 10 korona jutalékot is ígért társának, ha csakugyan sikerül a vásár. Délben Szászváron megebédelték s azután tovább indultak és eljutottak egész Hirdig. Ekkor már jól bealkonyodott. Gartmayer a hirdi korcsmárostól kérdezte meg, hogy messze van-e még Hosszúhetény. A korcsmáros világozította fel őket, hogy már keresztül kellett jönniök Hosszúhetényen. Nemi késlekedés után tehát visszafordultak. Vagy egy kilométernyire lehettek a hirdi korcsmától. Reisz gyújtót vett elő és rágyújtott. Ebben a pillanatban lövés dördült el, a golyó Reisz nyakát suroita, de meg nem sérte. Ijedten fordult meg s látta, hogy Gartmayer revolvert szorongat a kezében. Önkéntelenül is feléje csapott s ez a mozdulat olyan hirtelen volt, hogy ő maga is lecsuszott a kocsiról. Annyit látott még, hogy Gartmayer is leszáll a kocsis másik oldalán. Reisz aztán szaladni kezdett s a szánta Gartmayer nem tudta üldözni. Reisz meg sem állt egész Hirdig, ahol kérte a hirdieket, hogy menjenek vele a lövés színhelyére, de azok erre nem vállalkoztak s így a kocsija, lova miatt nyugtalankodó Reisz maga indult el. A hold világánál meg is találta kocsiját s közelében az árokparton atlított fejfel Gartmayer. Reisz feljelentésére kiszállt a csendőrség és a pécsi kir. törvényszék vizsgálóbírája s Reisz letartóztatták, ámbar a megindult vizsgálat szerint valószínű, hogy Gartmayer a Reisz ellen intézett támadás következményeitől való félelmében követte el az öngyilkosságot.

Felolvasó estélyek. A múlt vasárnap a szekszárdi r. k. olvasókörben Kálmán Károly belvárosi r. k. tanító »A tudományos haladás és a legújabb találmányok« címen tartott érdekes felolvasást Szabó Géza hittanár pedig az asszony szerepéről a háztartásban című humoros versével kellett élénk derűtséget. A r. k. társaskörben Hiller Gyula újvárosi kántortanító olvasott fel »A csillagos égről«, a kath. legényegyletben Kálmán Ferenc belvárosi tanító »Az iparművészetről« tartott felolvasást. A felolvasásokat a nagyszámú egybegyűlt közönség figyelemmel hallgatta s a felolvasókat, valamint a szavalókat zajos tetszésnyilvánítással jutalmazta. Folyó hó 27-én a r. k. olvasókörben Haugh Béla főgimn. tanár »Pázmány Péter«-ről, a kath. legényegyletben Horváth Ignác belvárosi tanító »A céhrendszer vallásérkölcsei vonatkozásai« címmel tart felolvasást.

Elfogott sikkasztó. Megirtuk annak idején, hogy Deutsch József kisbéres a bátaszéki uradalmi pénztártól felvett 54 K 20 fillérrel, a helyett, hogy azt gazdájának, Gulner Elemér uradalmi segédtszűnek átadta volna, megszökött. A sikkasztót most a bajai csendőrség elfogta és átadta a bíróságnak.

Rablótámás. Kovács Gáspár 58 éves, kürti (Komárom vm.) illetőségű kocsiállítása szerint, a gerjéni csárda és Dunaszentgyörgy község közötti úton két előtte ismeretlen egyén megtámadta, ruháját és 12 korona pénzt elrabolta és úgy megverte, hogy a súlyosan sérült embert be kellett a kórházba szállítani. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Gyujtogatás. Még az elmúlt év október 30-án éjjel történt, hogy a Fadd községhez tartozó Bartal György majorban kigyulladt a kanászkunyhó s csak a szélcsendnek volt köszönhető, hogy a közelben levő nagy kiterjedésű disznóólak, aklok és szénával megrakott csűrök is nem estek a tűz martalékául. A tettes Német János uradalmi kanász, saját beismerése szerint epileptikus öntudatlanságban gyujtotta föl a kunyhót s aztán szolgálatából elbocsájtván elbujdosott, míg folyó hó 18-án sikerült őt feltalálni, mire a törvényszék vizsgálóbírája letartóztatta. Az orvosszakértők lesznek hivatottak megállapítani, hogy a tettes szenved-e gyakorta epileptikus rohamokban s hogy cselekménye beszámítható-e.

Versenytekvés. A kath. kör március 2-án, szerdán délután 5 órakor, halpaprikással egybekötött versenytekvést rendez igen értékes díjakkal.

Loesott a padlásról. F. hó 15-én Kostyák János bátaszéki lakos, kocsi Mihály nevű 11 éves fia a padlásra játszott, miközben a fiu leesett a padlásról s jobb lábát eltörte.

Rendőri hírek. Sárközi Sándor, Sárközi Samu és Kolompár Pál decsi cigányok Decs község téglágetőjéitől 3 kutyagfát elloptak. — Tolnán András János, Klein János, Gyenei Ferenc és Mekli Józsefné, Perler Keresztély birtokosnak a Dunán fenyőfátalpon szállított őlfájából mintegy 2 ölet elloptak. A csendőrség a tolvajokat feljelentette. — Teleki János bátaszéki lakos Jankó Istvánnét, Varga Józsefné sz. Mátyás Erzsébet alsónyéki lakos Gaszner Józsefné szül. Kolbert Erzsébetet szóváltásból folyólag megverte. A verekedőket feljelentették.

FOGORVOS
KOVACS J.
vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a legjobb mód szerint eszközöltetik. Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és délután 1—2-ig.

MODERN BUTOR BESZERZÉS
Aki modern butorokat s más stílus szoba-berendezéseket bel- és külföldi fából készíttetni akar, annak nem kell ezentul FEKEDRE, vagy máshova fordulni, olcsón és jutányosan beszerezheti azt városunkban **BOTOS IMRE** műasztalosnál (lakik báró August Imre-utca 622), aki bel- és külföldön szerzett szakismereteivel a legizlésebb butorokat tudja előállítani. Tessék próbarendeléssel megkeresni, nem szerzi ezentul szükségletét be másutt, mint: **BOTOS IMRE** műasztalosnál.
BÁRÓ AUGUSZT IMRE-UTCA

VIDÉK

A Tamási Sportegylet teaestélye.

Hogy miért nevezték teaestélynek, mikor itten teát vajmi kevesen ittak! Talán csak azért, mert bójtben rendezték s bójtben táncestélynek nevezni nem volt szabad. A bójt kedvéért nyomatták a meghívóra az »utcai« ruhát is, bár azt se vette senki komolyan. Mindamelllett a bójt mindenestre veszteséget jelentett a mulatságra nézve, de hát ezzel számolni kellett. — A Sportegyletnek a február 19-iki teaestély volt első »tetőalatti« mulatsága s azért belsők és külsők nagyon kíváncsiak voltak, hogy fog sikerülni. Belsők és külsők azt találták, hogy mesésen sikerült. A belsők azon nem is csodálkoztak, mert tudják az egy év óta létező formulát: Sportegylet = jókedv! A külsők — t. i. a kedves vendégek, akik először jöttek el — csodálkoztak. Amint a rendezők bevezették a hölgyeket, majdnem stereotip módon ismétlődött, hogy: »nem is tudtam, hogy ilyen szép ez a helység!« Aztán: »Ki diszítette a termet?« S nem győzték dicsérni a diszítést minden segítség nélkül végzett háznagy és két ügyeskező hölgy izlését, kiknek nevet csak azért nem írom ki, mert megtiltották.

A falakból egy tenyérnyi sem látszott, annyira be voltak borítva friss, gyantaillatot árasztó lucfenyő ágakkal (melyeket a rendezők, mint jó sportsmenek, sajátkezűleg vágtak az erdőben). Az ablakok, ajtók és tükrök felett

is mindenütt bő, dus, gazdag redőkbe szedett, természetesen omló draperiák, egész vég zöld-fehér (az egylet színe) kelméből. De legtöbbet mutattak a vivőszerekből, tenniszfelszerelésekből, korcsolyák és szánkókból alakított csoportok. Főhelyet foglalt el az egyik tag által készített izléses »házi áldás« is, amelynek ez a szövege

»Tájékozásul olvasd e néhány sort:
Nem hintünk a világ szemébe port;
Főcélunk kétségtelenül a nemes sport.
De azért nem vetjük meg a muzsikát s bort!«

Egyelőre megmutatták elsősorban a férfitagok, hogy nem vetik meg a muzsikát, de főleg a táncot. Ha minden hölgynek táncrend helyett egy önműködő turista-lépés számlálót adtak volna, az összegezésnél megkaptuk volna a távolságot Halley bátyánkig, melynek megérkezése napján (május 18) különben »Vidám világvege«-nek nevezett majálist akar rendezni a T. S. És pedig a vadászkertben. (Van-e elég kezdő v betű asszonyom? Aki azt állította hogy a mi vivásunk azt nélkülözi?!)

Hát hiszen van is valami a dologban! Valaki statisztikát csinált, mely szerint — az aggodat, gyermekeket és antikát is számítva — félüveg »pukkanós« esett minden személyre! Állj meg Tamási, még nincs későn! — Igazi riporterstilusban szólva, mindvégig »pezsgő« jókedv uralkodott.

Tulajdonképpen az elejére tartozott volna, de itt is jó helyre írom meg, hogy a rendezők az elnököt szép csokorral lepték meg.

A virágról egy nagy ugrással a legprózább dologra térve megemlítem, hogy a jövődelmet a sportszerek beszerzésére fordítják, hogy minél többet nyujthassanak a közönségnek.

Jegyüket megváltották: Szévald Mór 3 K, Reisner Béla 2 K, Wagner Andor 4 K, Borsitzky Béla 2 K, dr. Sterk József 4 K, dr. Hirsch Sándor 2 K, Németh Géza 2 K, Székely Sándor 2 K. — Felülfizettek: dr. Freyler Károly 2 K, dr. Freytag Artur 3 K, ifj. Parragh Béla 2 K, dr. Tamaska Lajos 2 K, dr. Látrányi Imre 2 K, László Géza 2 K, Dobozy István 2 K, Mészáros István 1 K, dr. Kiss Ernő 4 K.

Most, mikor e sorokat írjuk, valaki még mindig nem hagyta abba a mulatságot. Lehet-e még többet kívánni?

Szi.

A síóberki társulat véleményező bizottsága február hó 17-én, Székesfehérvárott tartotta meg évi gyűlését báró Fiáth Pál miniszteri biztos elnöklete alatt. Nagyfontosságú tárgyak intézettek el az ülésen. Tudomásul vették, hogy báró Fiáth Pál kormánybizottsága újabb két évre a miniszter által meghosszabbított. Sárköz Imre igazgató-mérnök alapos, egész év munkáját magában foglaló évi jelentésének tárgyalása után az 1910. évi költségvetés és az ártéri kivetés százaléka alapított meg. A költségvetés tárgyalásánál Oravszky László véleményező bizottsági-tag, Tolnanémedi község jegyzőjének indokolt felszólalása alapján a tervbe vett kat. holdankénti 80 fillér ártéri kivetés mérsékelte 40 fillérre, úgy az Ozorán feül, mint az Ozorán aluli érdekeltekre egyaránt. A múlt évi számadások megvizsgálásáról szóló szakbizottság véleményét Oravszky László terjesztette elő, elfogadásra ajánlvá Mohai Lajos Székesfehérvár szab. kir. város pénzügyi tanácsosa és a társulat számvevője által készített számadást és ártéri kimutatásokat. Nagy vitát eredményezett a tárgyszózat negyedik pontja: az új kotróhajó építésére vonatkozó ajánlatok bemutatása. A véleményező bizottság dr. Rhédey veszprémi apátkanonok és dr. Babits József, a Csekonics grófi uradalmak jogtanácsosának indítványa alapján újabb egy évre tanulmány tárgyává tétetni rendelte ezen kérdés helyes és szakszerű megoldását. A síóberki társulat a »Dunavölgyi Társulatok Szövetségé«-be tagul belépett, Oravszky László indítványozta, hogy a nagyköltségű kotrás munkálatainak elvégzése után tétessék felterjesztés az adóvisszatérítés felemelése iránt, amely pénzügyileg egyensúlyra állítaná a társulat alsó érdekeltiségét.

Műkedvelői előadás Gyöngön. A gyöngi iparos és kereskedő fiatalok Gyöngön, a kaszinó termeiben február huszadikán műkedvelői előadást rendeztek. Abonyi Lajosnak »A betyár kendője« című népszínművet adták elő. A rendező Lukács László gyöngi községi adóügyi jegyző volt, akit ügyességeért, buzgalmaért, fáradozásáért nagy elismerés és dicséret illet. Amiben osztozik vele Glöckner Béla gyöngi református néptanító, aki meg a darabban előforduló énekszámokat tanította be a tőle már

megszokott szakavatottsággal. Az előadás a nehéz darab dacára sikerült volt és a játzókat a közönség, mely oly nagy számban jelent meg, hogy számosan a kaszinó nagytermébe nem fértek, a könyvtár-terembe szorultak, a megelégedés és a tetszés sűrű tapsaival honorálta. Legáltalánosabb tetszést arattak a nők közül Grill Katica (Örszi), Brecht Mariska (Boris), Mohai Margitka (özü. Onadiné), a férfiak közül pedig Benke Imre (Bandi), Bölcsföldi Imre (Onadi), Binder Pál (ifj. Onadi). De a többi szereplők is (Weiszling Mariska, Kovács Mariska, Gábel Flóris, Uzinger János, Hesz János, Kimmel Ferenc, Ferter Gyula, Stern Pál, Varró János, Posztobányi Antal) mind sikeresen megállták helyüket, főleg Weiszling Mariska és Gábel Flóris, előbbi a csárdás leánya, utóbb pedig Andó ügyvéd szerepében. — A bevétel 360 korona, olyan nagy volt, aminő még Gyönkön műkedvelői előadáson nem történt. — Az előadást hajnalig tartó tánc követte, amelyhez a zenét Márkus Vilmos dunaföldvári zenekara szolgáltatta. — Felülfizettek: gróf Apponyi Géza (Högyész), Hagenmacher Sörgyár, Törley József és társa (Budapest) 10—10 korona, báró Jeszenszky György 4 kor. 20 fillér, Auber Gyula (Pécs), Bandy E. (Pincehely), Mühl Sándor, Szűcs és Friedmann (Budapest) 3—3 korona, Öváry Ferenc 2 kor. 40 fillér, Ausch Béni, Fleischmann József, Fördös Mihály, Lukács Sándor (Székesfehérvár), Laendler Aladár (Budapest), Neuhaus Károly (Bécs), Pesti Molnár és Sütők Gözmalom R.-T. 2—2 kor., dr. Englman Jenő, Hilbert Andrásné, Kimmel Ferenc, Szauter József 1—1 korona, dr. Paragh Elek 80 fillér, Diener Miksa, Gombkötő József, Politzer Gyula, Weil Ádám 60—60 fill., Bayer János, John Ferenc, Kniesz János, Magyar János, Neuhauz Pál, Taubert Gyula 40—40 fillér, Adler Sándor 30 fillér.

EGYLETEK, TARSULATOK.

Nőegyleti gyűlés. Az Egyesült Szekszárd—Tolnamegyei Nőegylet f. hó 24-én, Tihanyi Domokosné alelnök elnökle alatt ülést tartott, melyen, miután elnök Ferdinánd János, volt pénztárost kegyeletes szavakkal elparentálta, az ő halálával megüresedett pénztárosi állást töltötték be. A gyűlés a tisztségre egyhangulag Holub János polgári iskolai igazgatót választotta meg.

A fürdőegylet közgyűlése. A szekszárdi fürdőegylet Tekus Vilmos p. ü. tanácsos elnökle alatt f. hó 20-án tartotta évi közgyűlést. A elnöki jelentés és Nikitits Imre pénztáros által adott számadás elfogadása után megejtett tisztújítás a következő eredménnyel végződött: Elnök Tekus Vilmos, alelnök dr. Kramolin Gyula, jegyző Dezső Jakab, pénztáros Nikitits Imre, ügyész dr. Albersz Rezső, választmányi tagok: dr. Mayer Gyula, Tóth Henrik, Boda Vilmos, Szondy István, Holub János, Nits István, dr. Szentkirályi Mihály, Simontsits Elemér, Tomcsanyi Lajos, Stockinger János, Diczenty Lajos és Mutschenbacher Ödön, a fürdőt ellenőrző bizottság tagjai dr. Kramolin Gyula, Tóth Henrik és Müller Albert.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Felhívás a tanítókhoz. Felhívom tankerületem azon tanítóit, kik ez évben nyugdíjaztatni óhajtnak magukat, hogy kérvényüket kellően felszerelve hozzám legkésőbb május 1-jeig terjesszék be, mert ellenkezésképp kérvényük kellő időben elintézését nem nyerhet. Ez ügyben bő felvilágosítást ad a »Néptanítók Lapja« 1905. évi 22-ik száma. Szekszárd, 1910 február 26. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Üres tanítói állomások. Högyészen és Felsőleperden a rk. tanítónői állomás. Dunakömlődön, Csibrákon és Harczon a rk. kántortanítói állomás. Üres még az értényi rk., bölcskei rk., tolnanemedi-i ref., alsónánai ág. hitv. ev. naki rom. kath., szárazdi ág. hitv. ev., udvari és belecskai ág. hitv. ev. tanítói állomás. A szekszárdi izr. iskolaszék az üres III. tanítói állomást nem tölti be. — A kisvejkéi és apari rk. osztálytanítói állomások üresedésben vannak. — **Iskolalátogatás.** Nagy Béla kir. segédtanfelügyelő az elmúlt heten megvizsgálta a döbröközi rk. izr., a szakályi rk., ürgevári, regölyi, majsai rk. iskolát, a döbröközi állami, a regölyi rk. ovodát, a döbröközi és a regölyi rk.

ismétlő iskolát. — **Szabadságolás és helyettesítés.** Vadnai Kornélia majsai pusztai rk. tanítónő betegsége miatt 4 hónapi szabadságot nyert és helyettesítésével Henics Elvira okl. tanítónő Pécsről bízott meg. — **Tanítóválasztások.** Dubniczky Irma högyészi rk. tanítónő Bonyhádvarasdra választott meg tanítónőnek. — Till Illés szárazdi ág. ev. hitv. ev. tanító Döröcskére választott meg tanítónak. — Pompár Viktor kisvejkéi rk. tanító Nakra, Lex József apari rk. tanító pedig Himesháza várasztott meg tanítónak. — **Választás.** A paksi iparostanonciskolához Baltay János tanár választott meg. — **Iskolaszék felfüggesztése, gondnok kinevezése.** A döbröközi romai katolikus kántortanító, Füzy Mihály, 3 fokon megnyerte azon ügyét, hogy gabnáját vagy az iskolaszék szedje, vagy pénzült váltsa meg. Az iskolaszék a rendelkezéseket mibe sem véve, a gabna beszédést megtagadta, miért is ezen iskolaszéket a pécsi megyéspüspök felévre felfüggesztette és helyette gondnokul Ridlinger Dezső ottani vikáriust nevezte ki. — **Iskolamegnyitás és bezárás.** A nagyszokolyi iskolák újból megnyitattak. — A mözsi rk. iskola újból bezárattott. — A sióagárdi rk. iskola megnyitattott, a szekszárdi Mayer-féle magániskola pedig kanyaró miatt hatóságilag bezárattott. — **Esti tanfolyam.** Felntötteknek esti előadás csak magyar nyelven tartható a 13 815/1910 sz. vallás- és közoktatási miniszter r. alapján. — **Pályázat.** A mucsfai és izményi községi nyári menedékház-vezetőnői állomásra május 10-ig pályázat van hirdetve. Kérvények a község előjáróságához adandók be. — A dunakömlői rk. kántortanítói állomásra pályázat van hirdetve.

KÖZGAZDASÁG.

— **Gazdaértekezlet.** A Tolnamegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya, a folyó hó 3-án megtartott ülésen, a gazdákat érdeklő két igen fontos ügyben határozta el a kezdeményezést, amelynek eredményéhez egyrészt a szántóföldi, másrészt a szőlőbeli gazdálkodás jövedelmezőbbé tételének reménye fűződik. A gazdasági egyesületnél kínálkozott annak lehetősége, hogy a vármegye területén cukorgyár létesíttessék olyan alapon, mely a gyár érdekkörébe csoportosuló gazdáknak nemcsak mint termelőknak adna tisztességes hasznot, hanem a cukorgyártás hasznából is részesítené azokat. Mérlegelve azokat az előnyöket, amelyek egy ilyen nagyobb arányú gazdasági iparvállalat létesítését a mai fejletlen közgazdasági viszonyaink közepette nemcsak indokolják, de sürgetőleg követelik is: a gazdasági egyesület igazgató választmánya készséggel vállalkozott arra, hogy az ügyet a gazdaközönség körében tüzetes ismertetés tárgyává teszi. A másik határozattal borértékesítésünk nyomoruságos viszonyain akar segíteni a gazdasági egyesület, amikor kimondotta, hogy a folyó évben Budapesten megtartandó országos borvásár rendezése ügyében a Szőlőgazdák Országos Egyesülete által indított mozgalmat támogatja. Mindkét ügynek beható megvitatása végett a gazdasági

egyesület a f. évi február hó 27-én (vasárnap) Szekszárdon, a vármegyei székház közgyűlési termében, délelőtt 9 órakor kezdődő gazdaértekezletet tart, amelyen nemcsak a gazdasági egyesület tagjai, hanem mindazon gazdák is, tekintet nélkül gazdaságuk területére, részt vehetnek, akiket a tárgyalandó ügyek egyike vagy másika érdekel.

354. tkvi 1910. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A paksi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy ifj. Brandtner János és Rodenbücher Ferencnének id. Brandtner János ellen indított bírtocka bocsátás és jár. iránti perében kelt szekszárdi kir. törvényszéki jogerős 5 63/909. sz. ítélete alapján a szekszárdi kir. tő vszék területén levő, a paksi kir. járásbíróhoz tartozó, a nagypaksi 460. sztkjvben foglalt 392. hrsz. telek, a felülépítmény nélkül, mely jelenleg is Till János és neje Versinger Anna nevében áll 1200 korona, a nagypaksi 5342. sztkjvben 2065. hrsz. ingatlan 74 korona, a nagypaksi 5771. sztkjvben 2795. hrsz. ingatlan 88 korona, az ugyanottani 4737/63. hrsz. ingatlan 88 korona, végül a nagypaksi 6230. sztkjvben 2491. hrsz. ingatlan 92 korona kikiáltási árban, mint becsárban

1910 április hó 5. napján d. e. 10 órakor

az itteni irattári helyiségben megtartandó árverésen az alábbi feltételek mellett el fog adatni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 százalékát, vagyis 120 korona, 7 korona 40 fillér, 8 korona 80 fillér, 8 kor. 80 fillér és 9 korona 20 fillért bnatpénz fejében letenni és vevő a vételért három egyenlő részletben a paksi kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt telegkönyvi hatóságnál és Paks község előjáróságánál megtekinthetők.

Paks, 1910. évi január hó 9-én.

szENTPÉTERY
kir. járásbíró.

NAGY VÁLASZTÉK.

LASKÓ KÁROLY

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS
SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

Nagy választék saját készítményű modern kivitelű butorokban. Készít saját, valamint más rajz szerint teljes lakásberendezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Kívánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál. Készít továbbá épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

LEGJOBB MINOSÉGU ARU.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Losonczy Drill szabadalmazott tolóhengeres

vetőgépek

alsó és felső magkiömléssel, valamint egyetemes acél ekék legújabb rendszerrel, varrógépek, sodronyfonatok, vasgerendák és az összes vasárunk kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett

Fritz L. Gyula

vas- és gépkereskedőnél Szekszárdon.

Nagy raktár: kátrányos és elszigetelő lemezekben.

UNGVÁRY JÓZSEF

szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában
Czepléd (Pestmegye)

ez év **Őszén és tavaszán nagyobb mennyiségű** (300-350 ezer darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1-5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszibarack, cseresnye, meggy, eper, savanyuszeder, bors, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi-eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, piramis-eper, gömb-akác, piramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5-30, igen erősek 40-50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1-3 éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztecei szilva, cseresznye, fekete meggy, sárga meggy (Prunus Mahaleb), sárga barack, mandula, Prunus Myrabolana, galagonya és kőköny; ezek árai erősségük szerint 100 darab 80 krtól 1 frt 80 krig, 1000 darab 7 frtól 17 frtig. Lepényfa (Gleditsia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1-3 évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió). Ennek ára 1000 drb 3 frtól 8 frtig. Sorfának használható akác 200-220 cm. magas 1 drb 20 kr, 100 drb 18 frt, 1000 drb 170 frt. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb 40-60 kr. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemegezőlővessző, teljesen beérett, sima 1000 drb 4 frtól 7 frtig, gyökerező 20 fttől 25 frtig.

Tessék árjegyzéket kérni!

Használt, de jókarban levő vetőgépek eladó.

A hidjai gazdaságban (Tolnavármegye, u. p. Szedres, vasutállomás Hidja-Pusztapáti) **jutányos áron eladó egy 21 soros és két 17 soros jól használható vetőgép. Gazdasági intézőség.**

Aranyeres bántalmaknál orvosilag ajánlott
closet papír
(glicerín-crème toilette)
kapható a Molnár-féle nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészek, melyek kicserélhetőek és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus) Galvanizált bronz színű. — Ho záradva a „Rops” biztonsági gyorsító eddigi előnyeit a „Rops” 1910 a jelenkor legszebb, legértékesebb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhely. — Ha tüdő, elalszik. — A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapestben: **4-5 korona.**
Kapható minden szakmába vágó üzletben!

„ROPS” Fémárugyár Részvénytársaság
Budapest, V. ker., Váci-ut 74/50. sz.

Helyi elárusító: FRITZ GYULA Szekszárd.

Képviselők vidéken kerestetnek.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth” műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 651

A legszebb kivitelben készülnek:

Medaillonok, nagytások, olaj- és aquarellfestmények.

Sikerért kezeskedem.

000000000000000000000000

Leányálmok

férfitelondító kincsek — elbájoló szépségek — szerelmi varázslás s szerelmi láncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok bölcsbben eselékzenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszerházból s illatszertől

Zuckooh-szappant

kis csomagolás 1.-kor.
nagy csomagolás (ajándék) 2.50 „

Zuckooh-krém

közöns. tubus 1.25 kor.
nagy tubus 2.50 „

vásárolnak.

Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olcsó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépséget szerez eszményképét képezi.

Fiatallányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckooh-krémet is használjon.

Ne halaszz, ne kételkedj!

Ne nyugodj, ne pihenj addig

Be nem teljesült óhajok!

Vágyatok célját el nem értétek, Különben szomorú végül maradt:

Minhelyit egyedüli raktára Szekszárd érvidéke, Bonyhád, Bátaszék, Tolna és Paks részére:

Garay Drogeria Szekszárd

Széchenyi-utca. Dr. Hangel féle ház.
5-44

Házasságokat

teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen” házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatóvány számot. Budapest, IX, Kinizsi-u. 19. Válaszbélyeg.

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai” kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-ebéltő- és irodaberendezésekből, részletűzetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron mindeunemű nap- és esőernyő-ujdonságok kaphatók a legbiztosabb kiszolgálás mellett. Mindennemű javítások és behuzatások mérsékelt áron és pontos kivitelben eszközöltem.

Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő
Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Amerikai vesszők

kaphatók **Tóth Károly** társulati főmérnök lakásán, Szekszárd, Bezerédj-utca 24. szám alatt:

I. rendű Riparia Portalis sima vessző ezre 14 korona, II. rendű Riparia Portalis sima vessző ezre 5 kor., I. rendű Rup. Monticola 16 kor., II. rendű Rup. Monticola 7 kor.

Továbbá van néhány ezer gyökerező vessző eladó ezre 32 koronáért, melyre előjegyzések elfogadhatnak. **Vidékre küldve láda, csomagolás díja ezenként 1 korona.**

Tolnavármegye alispánjától.

2753/1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett évi 3600 korona fizetéssel, 780 kor. lakbérilletménnyel, továbbá 1000 korona utiátalánnyal egybekötött vármegyei **tiszti főorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I. t.-c. 9. §-ában, továbbá a 80.099/893. sz. belügyminiszteri körrendeletben előirt minőségüket és eddigi szolgálatukat igazoló okmányaikkal, továbbá születési anyakönyvi kivonatokkal és eddigi működésüket igazoló hatósági bizonyítványokkal felszerelt és főispán ur önmagyméltóságához címzett folyamodványukat **f. évi március hó 24-ig** hozzám annyival is inkább nyújtsák be, mivel az elkésztett beérkező kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Szekszárd, 1910 február 23.

Simontsits, alispán.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős egy és két éves Riparia Portalis és Rupesztris Monticola alacsonyra oltva 74 különböző bor- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett Ezenkívül sima zöld oltványok Riparia Portalis és Rupesztris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az:

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Mátvás, Bogáros (Torontálm.)

Ideális arc-kréme a zsírtalan
DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi

Ejjeli használatra a zsírszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen

Ára I korona.

Dianna szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon.

Eladó mészárszék.

Egy jóforgalmu mészárszék Bátaszéken, elutazás miatt olcsón eladó.

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Olcsó pénzkölcsön!

4 $\frac{1}{2}$ %, 5%, 5 $\frac{1}{2}$ %-os kamatos kölcsönt eszközünk ki, úgy, hogy csupán a kamat fizetésével a tőkét is teljesen visszafizeti.

Akinek drága kamatos kölcsöne van, azt olcsóbb kölcsönre cseréljük át.

Váltóra 3 napon belül szerzünk kölcsönt.

Aki házat, földet, szőlőt akar venni, vagy eladni, ezen szándékát jelentsen be nálunk és mi az eladást díjmentesen hirdettetni fogjuk helybeli lapokban, diszkréció mellett.

Akinek kiadó lakása van, vagy aki bérbe szándékozik venni, forduljon hozzánk és mi annak bérbeadását díjmentesen fogjuk eszközölni, megkímélve ez által úgy a kiadót, mint a bérbe venni szándékozó közönséget az időt rabló utánjárástól és fáradságtól.

Tisztviselőkölcsonöket szintén gyorsan megszerzünk.

Tisztviselő, esendő és katonatisztek, ugyancsak nyugdíjas hivatalnokok 1000 korona kölcsön után törlesztésképen csupán havi 6 korona 25 fillért fizetnek vissza.

Házvételre az egész értéket kieszközöljük, mely a lakbérfizetéssel fizetendő vissza.

Több csinos uri ház olcsó és kedvező feltételek mellett eladó.

Írásbeli megkeresésnél csupán válaszbélyeget kérünk. Egyéb felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Gazdasági és Hitelforgalmi vállalat Szekszárd.

Vetőgépek, ekék és egyéb gazdasági gépek

Hofherr és Schranz gazdasági gépgyára

kizárólagos raktára

Müller Testvérek
Szekszárd, Kaszinó-bazárépület.

Kedvező fizetési feltételek.

Jótállás minden gépért.

Itt az alkalom

bevásárlásainál sok pénzt megtakarítani, ha a Versenyáruházban, Szekszárdon (a Szekszárd-szálló éttermével szemben) szerzi be szükségleteit uri- és női divatárukban, cipő-, harisnya-, kesztyű- és fehéreneműekben, esőernyők-, zsebkendők- és kötényekben, pénz-, dohány- és oldaltárcákban, csipke-, szalag- és zsinórokban, kézimunka- és szabókellékekben, :: :: női- és férfi pipere cikkekben. :: ::

Olcsó árak! Jó minőség!

Ha pénzt akar takarítani, úgy keressen fel!!

Bächer Rudolf Melichar Ferenc
világhírű eke- és vetőgép gyárainak tolnamegyei kizárólagos raktára
Sarkadi Andornál
Szekszárd, Széchenyi-utca 648. szám.

Állandó nagy raktár páros és páratlan soru vetőgépek-, gazdasági eszközök-, szállászeti tárgyak-, zsák- és vízmentes ponyvák-ból.

Árjegyzék kívánatra bérmentesen.

Jutányos árak,
kedvező fizetési feltételek!

